

Besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen tot wijziging van de beleidsregels vooraanmelding en aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten Amstelveen oktober 2026

Zaaknummer: Z26-116347

Burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen; gelet op artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet, artikel 4:81, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, en de artikelen 7.21 tot en met 7.23, en tabel 3 en 4 van bijlage 3, van de Systeemcode elektriciteit 2026; besluiten:

Artikel I - Wijzigingen

De beleidsregels vooraanmelding en aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten Amstelveen oktober 2026 wordt als volgt gewijzigd:

A.

De titel wordt als volgt gewijzigd:

Huidige titel:

1. Beleidsregels vooraanmelding en aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten Amstelveen oktober 2026

Wijziging titel:

1. Beleidsregels vooraanmelding en aanvraag prioriteit transportcapaciteit onderwijs- en woningbouwprojecten Amstelveen oktober 2026

B.

Artikel 6.4a wordt als volgt gewijzigd:

Huidig artikel 6.4a:

1. Het een project met een woonbestemming betreft die past binnen de regels van het omgevingsplan

Wijziging artikel 6.4a:

1. Het een project met een woon- of een onderwijsbestemming betreft die past binnen de regels van het omgevingsplan

C.

Artikel 8g wordt als volgt gewijzigd:

Huidig artikel 8g:

1. Als sprake is van kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze activiteiten nodig zijn om de woonbehoefte te realiseren;

Wijziging artikel 8g:

1. Als sprake is van kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze activiteiten nodig zijn om het project te realiseren;

D.

Artikel 8h wordt als volgt gewijzigd:

Huidig artikel 8h:

1. Als sprake is van collectieve voorzieningen, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze voorzieningen nodig zijn voor de woonfunctie.

Wijziging artikel 8h:

1. Als sprake is van collectieve voorzieningen, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze voorzieningen nodig zijn.

E.

Artikel 9, stap 2, nr. 5 wordt als volgt gewijzigd:

Huidig artikel 9, stap 2, nr. 5:

1. Er is alleen een omgevingsplan vastgesteld of vergunning voor een BOPA verleend voor de projectlocatie met daarin vastgelegd een woonbehoefte op de specifieke locatie.

Wijziging artikel 9, stap 2, nr. 5:

1. Er is alleen een omgevingsplan vastgesteld of vergunning voor een BOPA verleend voor de projectlocatie met daarin vastgelegd een woon- of onderwijsbehoefte op de specifieke locatie.

F.

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

Huidig artikel 17:

1. Deze beleidsregels worden aangehaald als de Beleidsregels vooraanmelding en aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten Amstelveen oktober 2026

Wijziging artikel 17:

1. Deze beleidsregels worden aangehaald als de Beleidsregels vooraanmelding en aanvraag prioriteit transportcapaciteit onderwijs- en woningbouwprojecten Amstelveen oktober 2026

Artikel II – Toelichting

De toelichting beleidsregels vooraanmelding en aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten Amstelveen oktober 2026 wijzigt overeenkomstig de wijzigingen in de beleidsregels zelf en komt als volgt te luiden:

Titel

Toelichting bij het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen tot vaststelling van de Beleidsregels vooraanmelding en aanvraag prioriteit transportcapaciteit onderwijs- en woningbouwprojecten Amstelveen oktober 2026.

Algemeen

Inleiding

Met deze beleidsregels geeft de gemeente Amstelveen invulling aan de wijze waarop zij omgaat met haar op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 en de Energiewet bestaande bevoegdheid om prioriteringsverzoeken en transportcapaciteitsverzoeken in te dienen voor de functies woon- en onderwijsbehoefte bij de netbeheerder.

Aanleiding

Netbeheerders hebben onvoldoende elektriciteitstransportcapaciteit om alle aanvragen voor nieuwe of zwaardere aansluitingen te voldoen. Voor onder andere onderwijshuisvesting- en woningbouwprojecten heeft dit concrete gevolgen. Projecten die planologisch gereed zijn, komen niet van de grond

door een gebrek aan beschikbare aansluiting. In veel regio's dreigen projecten vertraging op te lopen of te stranden.

Netbeheerders kenden transportcapaciteit tot voor kort toe op volgorde van binnenkomst, het zogenaamde 'first come, first served'-principe. Dit systeem houdt echter niet genoeg rekening met de maatschappelijke urgentie van bepaalde projecten en de behoefte om die voorrang te verlenen. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft daarom op 2 december 2025 het Codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken vastgesteld (gepubliceerd in Staatscourant 2025, nr. 42323, in werking getreden op 1 januari 2026). Dit Codebesluit verplicht netbeheerders om in congestiegebieden af te wijken van het 'first come, first served'-beginsel en in plaats daarvan te werken met landelijke voorrangsregels op basis van maatschappelijk belang. Binnen de prioritering categorieën 2 en 3, evenals voor niet-prioritaire partijen, blijft 'first come, first served' bestaan, waarbij de datum van aanvraag van transportcapaciteit leidend is. Dit kader is later opgenomen in de Systeemcode Elektriciteit 2026 en aangevuld tot het nu geldend recht.

De Systeemcode Elektriciteit 2026 onderscheidt drie prioriteitscategorieën:

1. Netcongestieverzachers — partijen die direct bijdragen aan het vergroten van de beschikbare netcapaciteit;
2. Veiligheid — partijen waarvan het niet aansluiten een directe bedreiging vormt voor de nationale veiligheid of volksgezondheid;
3. Basisbehoeften — partijen die voorzien in een eerste levensbehoefte, waaronder woonbehoefte.

Vanaf 1 juli 2026 worden groot- en kleinverbruikers in één en dezelfde rangorde beoordeeld. Er is geen overgangsperiode voorzien: alle aanvragen worden vanaf dat moment aan de nieuwe voorrangsregels getoetst.

Gemeenten kunnen vanaf 1 oktober 2026 gebruikmaken van de werkwijze 'Eerder aanvragen in het planproces'. Deze werkwijze stelt gemeenten in staat om al in een vroeg planningsstadium transportcapaciteit te reserveren voor onder meer onderwijshuisvesting en woningbouw, ook al voordat een ontwikkelaar definitief betrokken is. De bewijseveneisen voor dit aanvragen zijn hiervoor specifiek op gemeenten toegesneden (tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026).

Als aanvrager van transportcapaciteit ten behoeve van derden, bevindt de gemeente zich in een dubbele rechtsrelatie. Enerzijds als contractpartij richting de netbeheerder, anderzijds met projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers die aanspraak maken op die capaciteit. Hoewel het aanvragen van transportcapaciteit een privaatrechtelijke bevoegdheid is, moet de gemeente daarbij op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek de beginselen van behoorlijk bestuur in acht nemen, en met name het gelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel. De Hoge Raad heeft dit bevestigd in de Didam-arresten (ECLI:NL:HR:2021:1778 en ECLI:NL:HR:2024:1661).

De VNG heeft gemeenten bij ledenbrief van 16 april 2026 opgeroepen vóór 1 oktober 2026 beleidsregels vast te stellen, zodat aanvragen op die datum gereed zijn voor indiening. De onderhavige beleidsregels zijn opgesteld om een juridisch houdbaar vertrekpunt te bieden voor de inrichting van de gemeentelijke aanvraagrol.

Doelstelling

De doelstelling van deze beleidsregels is om de gemeentelijke bevoegdheid tot het aanvragen van elektriciteitstransportcapaciteit voor onderwijshuisvesting- en woningbouwprojecten op een transparante, objectieve en niet-discriminatoire wijze in te richten. De gemeente geeft daarmee uitvoering aan haar taak om te voorzien in voldoende woongelegenheid. Deze taak kan in gebieden met netcongestie niet meer vanzelfsprekend tot uitvoering worden gebracht.

De gemeente heeft via de Systeemcode Elektriciteit 2026 de mogelijkheid om als aanvrager vroeg in het planproces transportcapaciteit te reserveren voor onderwijshuisvesting en woningbouw. Deze aanvragen hebben gevolgen voor de verdeling van schaarse transportcapaciteit door de netbeheerder. Gelet op de impact op deze schaarsteverdeling is een transparante, objectieve en niet-discriminatoire werkwijze vereist op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek. Deze beleidsregels voorzien daarin. De beleidsregels stellen de rangschikkingscriteria vast, beschrijven de aanvraagprocedure en borgen de gelijke behandeling van gemeentelijke en andere projecten.

Verhouding tot andere regelgeving

De beleidsregels zijn vastgesteld op grond van:

- Artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet: het college is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten.

- Artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht: een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende bevoegdheid.
- De artikelen 7.21 tot en met 7.23, en tabel 3 en 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026: het ACM-prioriteringskader stelt eisen aan de verdeling van transportcapaciteit in congestiegebieden en de gemeentelijke rol.
- Artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek: een bevoegdheid die iemand krachtens het burgerlijk recht toekomt, mag niet worden uitgeoefend in strijd met geschreven of ongeschreven regels van publiek recht. Hieruit vloeit de verplichting voort het gelijkheidsbeginsel in acht te nemen bij privaatrechtelijk handelen.

De beleidsregels vullen het ACM-prioriteringskader aan op het niveau van de gemeente. Daarbij beperken de beleidsregels zich tot de prioriteitsfunctie: woonbehoefte (subfuncties: algemeen en collectieve woonvormen) en onderwijs. Deze beleidsregels hebben geen betrekking op andere functies waarvoor de gemeente gelet op artikel 7.21 en tabel 3 van bijlage 3, van de Systeemcode Elektriciteit 2026 bevoegd is een prioriteringsverzoek in te dienen. Zij bepalen ook niet welke projecten prioriteit krijgen ten opzichte van andere aanvragers bij de netbeheerder, dat is immers de exclusieve bevoegdheid van de netbeheerder op grond van het ACM-prioriteringskader, maar regelen de interne gemeentelijke rangschikking die bepaalt welke verzoeken de gemeente indient en in welke volgorde.

De beleidsregels laten de bevoegdheden op grond van de Omgevingswet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Huisvestingswet onverlet. De gemeente kan Omgevingswet-instrumenten, zoals het regionale programma en het omgevingsplan benutten om projecten voor te bereiden op het ACM-prioriteringskader.

VNG-modelbeleidsregels

Bij het opstellen van deze beleidsregels is als basis gebruik gemaakt van de VNG-modelbeleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten. In deze beleidsregels zijn het proces van het verzoek voor het aanvragen van transportvermogen en bij voldoende bewijslast uit elkaar gehaald. De VNG-modelbeleidsregels zijn hierop aangepast.

Gemeente Amstelveen heeft de basisbehoefte onderwijs in de modelbeleidsregels ingevoegd.

Artikelsgewijs

Artikel 3. Doel

Uitwerking

De beleidsregels hebben tot doel uitwerking te geven aan deze plichten. Zo dragen deze beleidsregels bij aan de realisatie van onderwijshuisvesting en woningen in congestiegebieden binnen de kaders waaraan de gemeente moet voldoen.

Artikel 6. Opname op de volgordelijst op verzoek projectontwikkelaar

Aanvraag transportcapaciteit

Een volledig projectdossier bevat voor het onderdeel transportcapaciteit ten minste: naam, contactgegevens en rechtsvorm van de gemeente, dan wel naam, contactgegevens en rechtsvorm van de projectontwikkelaar;

omschrijving en locatie van het project, onder vermelding van het type bouw (hoogbouw, laagbouw of een combinatie) en de geografische begrenzing van het projectgebied (bij voorkeur als polygoon); het verwachte totale aantal en type woningen (sociaal, midden huur, koop) of onderwijshuisvesting; de verwachte elektrische belasting van het project, omvattende: het aantal en de grootte (doorlaatwaarde) van de benodigde aansluitingen, uitgesplitst naar wooneenheden, collectieve voorzieningen en onlosmakelijk verbonden activiteiten; de op planniveau gehanteerde wijze van verwarmen, als meest bepalende factor in de netbelasting; de gewenste datum van de definitieve aansluitingen, uitgesplitst per projectfase en met een maximale looptijd van tien jaar na datum van indiening.

Aanvragen van prioritering volgens het prioriteringskader

Een volledig projectdossier bevat voor de aanvraag van prioritering (overeenkomstig tabel 4 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026) de volgende bewijsstukken die per subfunctie als volgt zijn vereist:

Woningbouw — algemeen:

1. Bestuursverklaring (zie artikel 5);
2. Civiele overeenkomst gemeente–ontwikkelaar (primair) óf omgevingsplan (fallback);

3. Optioneel: aanvullende bestuursverklaring (artikel 7.21, vierde lid, van de Systeemcode Elektriciteit 2026) + bewijsstuk bij kleinschalige activiteiten/collectieve voorzieningen.

Woningbouw — collectieve woonvormen:

1. Bestuursverklaring (zie artikel 5);
2. Overeenkomst over collectieve woonvorm (primair) óf omgevingsplan (fallback).

Onderwijs – algemeen:

1. Bestuursverklaring (zie artikel 5)
2. Afschrift van het Integraal Huisvestingsplan waarin de onderwijslocatie is vermeld.

Artikel 9. Rangordebepaling volgordelijst

Stap 2- Projectrijpheid

Stap 2 is gebaseerd op de planologische en de privaatrechtelijke positie van het project. De rangschikking weerspiegelt de mate van realisatiezekerheid: hoe concreter de positie, hoe groter de kans dat de aan gevraagde transportcapaciteit ook daadwerkelijk en tijdig wordt benut.

De hiërarchie van de bewijsstukken berust op de planologische zekerheid en de privaatrechtelijke binding.

Een project wordt ingedeeld in de hoogste subcategorie waaraan het de vereiste bewijsstukken kan overleggen. Voldoet een project aan meerdere subcategorieën tegelijk, dan geldt de hoogste. De gemeente motiveert de indeling per project transparant.

Een anterieure overeenkomst, koopovereenkomst of exploitatieovereenkomst die voor 1 juli 2026 is gesloten, verleent geen automatisch recht op transportcapaciteit en levert evenmin een bevoorrechte positie op de volgordelijst op. Dergelijke overeenkomsten worden voor de toepassing van stap 2 gelijkgesteld met andere civielrechtelijke overeenkomsten die na 1 juli 2026 zijn gesloten. Zij kunnen bijdragen aan de projectrijpheidonderbouwing, maar worden beoordeeld aan de hand van dezelfde rangorde als overeenkomsten die na inwerkingtreding zijn gesloten.

Onder categorie 6 onder stap 2 worden projecten bedoeld met de volgende bewijsstukken:

- Overeenkomst tussen gemeente en het Rijk over rijkssubsidies voor woningbouw of onderwijshuisvesting.
- Prestatieafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties.
- College- of raadsbesluit met gemeente als initiatiefnemer voor onderwijshuisvesting- en woningbouwontwikkeling.

Stap 3 – Datum van aansluiting

Stap 3 is van toepassing wanneer na toepassing van de eerdere stappen nog geen onderscheid bestaat. De gewenste jaar en maand waarop het project wordt aangesloten biedt de laatste onderscheiding tussen gelijkwaardige projecten. Een eerder verwacht tijdstip van aansluiting geeft een sterkere aanwijzing dat de toegewezen transportcapaciteit ook daadwerkelijk en snel wordt benut. Dit sluit aan op het doel van het ACM-prioriteringskader: transportcapaciteit wordt toegewezen aan de partij die die capaciteit het eerst benut. Een project dat eerder zijn eerste woningen of onderwijshuisvesting oplevert, doet al eerder een beroep op het net.

Artikel 12. Bekendmaking volgordelijst

Aanvragers hebben tien kalenderdagen na bekendmaking van de voorlopige volgordelijst de mogelijkheid om een verzoek om herziening van de beoordeling van de volgordelijst in te dienen. Vervolgens publiceert het college -na behandeling van verzoeken tot herziening- een definitieve volgordelijst.

Artikel III

Dit besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking.

*Aldus vastgesteld in de vergadering van 11 augustus 2026,
De secretaris,
Bert Winthorst
De voorzitter,
Tjapko Poppens*